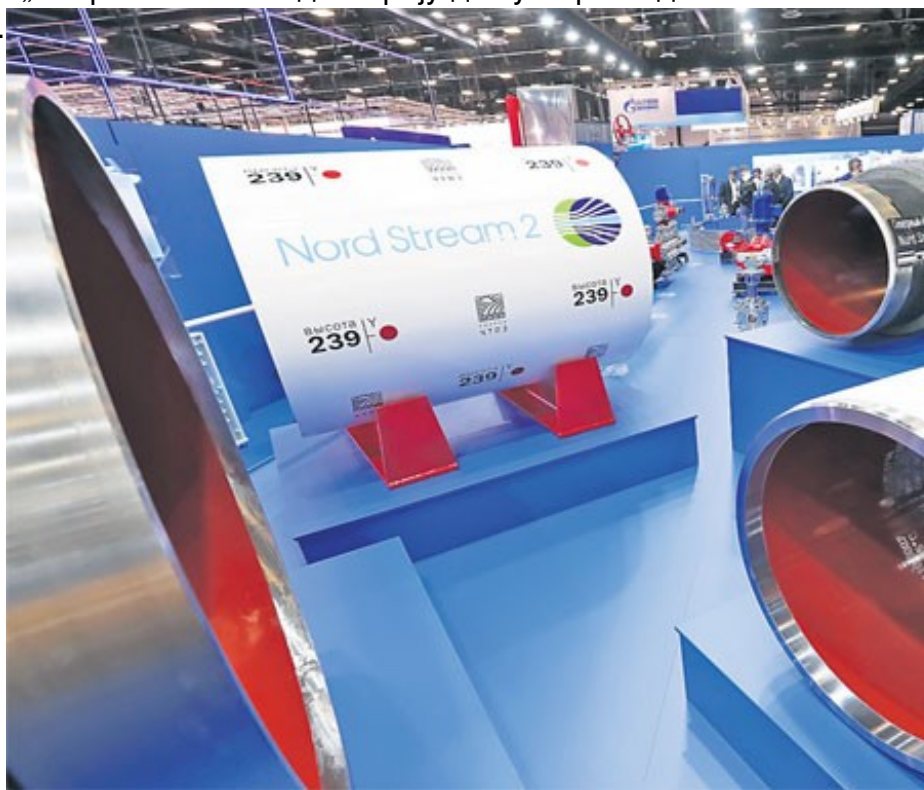

Бањалука – Вест да је руски гас у БиХ почетком месеца почео да стиже „Турским током”, уместо рутом преко Украјине и Мађарске, поново је у јавности покренула тему о ривалству великих сила у области енергетике. Наиме, „Енергоинвест”, као овлашћени добављач гаса за Федерацију БиХ, договорио је с „Гаспромом” испоруку гаса путем новог гасног коридора, иако је, како су известили медији, до 2023. енергент требало да стиже старим путем. У „Енергоинвесту” се жале како нису имали избора, али напомињу и да је нови начин набавке – јефтинији. Међутим, како је известила агенција Хина, договор „Гаспрома” и „Енергоинвеста” десио се упркос упозорењу из амбасаде САД у Сарајеву, одакле су раније истицали да би то могло довести до санкција, јер садашња америчка администрација пројекте „Турски ток” и „Северни ток” види као настојање Москве да подрије европску стабилност и учини континент потпуно зависним од руског гаса. На такве тврдње представници „Енергоинвеста” одговарају да су морали да пристану на нови захтев „Гаспрома”.

Директорка „Енергоинвеста” Бисера Хациаљевић рекла је како „Гаспром” није оставио простор ни опцију за даљи транспорт мађарском рутом од 1. априла. Међутим, из друге сарајевске компаније која се бави гасом – „БХ гас” – саопштили су да су поднели кривичну пријаву због „самоиницијативне одлуке ‘Енергоинвеста’ о промени транспортног пута за испоруку гаса путем ‘Турског тока’ и насилног онемогућавања ‘БХ гаса’ у извршавању радних задатака”. Како је саопштено из „БХ гаса”, уз кривичну пријаву предата је обимна документација која потврђује „незаконито деловање ‘Енергоинвеста’, уз посебан нагласак да системом набавке гаса и номинацијама од 1. априла управљају ‘Транспортгас Србија’ и ‘Гас промет Пале’”.

Након што је гас у БиХ почео да стиже новом рутом, из амбасаде САД у Сарајеву позвали су да се настави реализација енергетских пројеката под окриљем Европске уније, посебно гасовода „Јужна интерконекција”, који би повезао БиХ с гасном мрежом кроз Хрватску. Тај пројекат предвиђа изградњу гасовода кроз БиХ у дужини од 160 километара. Како је раније истицано у Сарајеву, изградња тог гасовода је неопходна, јер гас у БиХ тренутно стиже једино из Русије преко Србије. Из амбасаде САД су за Радио Слободна Европа навели како подстичу намере да се диверзификује снабдевање гасом.

Милош Шолаја, професор ФПН у Бањалуци, каже за „Политику” како многе власти у свету падају пред изазовима гасне политике. Истиче како је коришћење гаса у индустријске сврхе постало најважније у развојном смислу, те да ни ЕУ не може да реши своје политике без ослањања на руске изворе гаса. „Како би онда БиХ могла бити другачија? Ако неко има неке друге политичке жеље, које се косе с тим да енергија долази кроз Србију, то не може бити продуктивно. Неке дневнополитичке реакције неће имати много смисла у крајњем резултату, јер морамо обезбедити чисту и јефтину енергију. Стајати у месту и чекати дуже време и неке друге изворе било би апсурдно”, закључио је Шолаја.

У Бањалуци је недавно потписан споразум о изградњи магистралног гасовода кроз Републику Српску, дугог 325 километара, од Бијељине, преко Бањалуке, до Новог Града, који би требало да буде завршен у наредних пет година. Споразум су потписали представници „Србијагаса” и предузећа „Гас Рес”.

Младен Кременовић

(Политика)